

Multireferèndum, macroenquesta o consulta, opcions per validar el procés constituent

La plataforma Reinicia adverteix que una baixa participació en els referèndum o en la consulta es podria aprofitar per deslegitimar el procés

Junts pel Sí i la CUP fixen el mes de setembre com el mes d'arrencada del procés constituent i treballen en comissió

(<http://www.naciodigital.cat/noticia/109532/cup/referma/no/pressupostos/registra/esmena/totalitat>) per definir la metodologia d'un procés que tindrà en la participació ciutadana el principal valor afegit. Aquest dimarts ha estat la plataforma Reinicia (

Des de Reinicia es plantegen tres opcions perquè quedi reflectida l'opinió ciutadana un cop superada la primera fase del procés constituent: un multireferèndum, una macroenquesta elaborada pel Centre d'Estudis d'Opinió (CEO), o una consulta ciutadana convocada a partir de la llei de consultes no referendàries. Ni el PPC ni CSQP han participat en la reunió d'aquest dimarts de la comissió del procés constituent i s'han afegit a les absències habituals de C's i el PSC.

Tres portaveus de Reinicia, Jaume López, Isabel Helena Martí i Jordi Rich han exposat la metodologia que planteja la seva plataforma, dins la qual s'apleguen 13 entitats "plurals" que defensen l'inici d'un procés constituent a Catalunya. Aquest procés es dividiria en quatre fases i estaríem a punt de viure'n la primera. Reinicia posa sobre la taula un model similar a l'islandès o al xilè amb dues fases prèvies de participació ciutadana prèvies a les eleccions constituents i al referèndum de ratificació de la Constitució.

La naturalesa de la plataforma els porta a centrar-se en les dues primeres fases, on la participació ciutadana ha de ser la veritable protagonista. Els tres compareixents han diferenciat entre la primera fase de debats temàtics arreu del país, impulsada per les entitats socials, i on es recopilaria tota la informació necessària per definir idees concretes al voltant dels temes principals que hauria d'incloure la futura Constitució.

Participació ciutadana

En la segona fase, el Parlament seria qui aixoplugaria els debats ciutadans i es constituïria una comissió mixta entre la ciutadania i els partits polítics i representants institucionals. Les persones que participessin en aquesta comissió s'escollirien a l'atzar a partir de determinades variables

sociodemogràfiques per tal de representar la ciutadania en general.

Per validar les conclusions d'aquestes dues fases de participació ciutadana prèvies a les eleccions constituents, Reinicia planteja tres possibles mètodes. El primer, el d'encarregar una macroenquesta al CEO que inclogués una mostra de població "com mai abans s'havia vist en una enquesta". Les persones enquestades -seleccionades a partir de 16 anys- haurien d'opinar sobre les principals conclusions del debat ciutadà.

Multireferèndum

La segona opció és la convocatòria d'un multireferèndum, de l'estil del que es va convocar el 2014 coincidint amb les eleccions europees. Es tracta d'un referèndum convocat per la ciutadania amb diverses preguntes sobre els principals temes a desenvolupar en la futura constitució. Se sobreentén que les dues fases inicials del procés constituent haurien ajudat la ciutadania -tant la que hi hagués participat de forma directa com la que no- a formar-se una opinió sobre aquestes qüestions.

L'última de les opcions plantejades és recórrer a la llei de consultes no referendàries, que preveu la convocatòria d'un procés constituent a partir d'una iniciativa ciutadana que compti, almenys, amb 20.000 signatures. Aquesta consulta es podria plantejar en clau de multipregunta, a l'estil del multireferèndum, però convocat de forma institucional.

Tant Gabriela Serra (CUP) com Lluís Corominas (JxSí) han agraït la tasca de la plataforma Reinicia i s'han mostrat convençuts que a partir del setembre el procés constituent iniciarà la primera fase de debat ciutadà. Un dels punts de discrepància entre aquestes dues formacions és, precisament, el del mètode de validació. La CUP planteja un multireferèndum vinculant per als diputats de la posterior assemblea constituent i, en canvi, JxSí, prefereix que l'opinió ciutadana fixi les bases del futur debat parlamentari sense encotillar-lo excessivament.